

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118203699
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8118203699.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobkyne: N.. P. J., Y.. XX.XX.XXXX, E. A. I. XXXXX/X, XXX XX I., zast.: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 772,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 19Csp/61/2018-59 zo dňa 7.11.2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením.

Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov („súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi 772 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. P r i z n á v a žalobkyňi vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.“

2. Opravným uznesením zo dňa 28.10.2020 okresný súd rozhodol takto:

„Opravuje záhlavie rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 07.11.2019, č.k. 19Csp/61/2018-59 v časti označenia právneho zástupcu žalobkyne tak, že správne má byť:

"JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom kancelárie Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448".“

3. Opravným uznesením zo dňa 9.11.2020 súd prvej inštancie rozhodol takto:

„Opravuje záhlavie uznesenia Okresného súdu Prešov zo 28.10.2020, č.k. 19Csp/61/2018-91 v časti označenia predmetu sporu, kde správne má byť:

„, o primerané finančné zadost'učinenie vo výške 772,00 Eur“.“

4. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 6.4.2018 domáhala voči žalovanému primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 772,- eur na základe toho, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp. zn. 12C/489/2015

o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná.

5. Žalovaný s návrhom nesúhlasil a poukázal na to, že „ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia. Žalovaný má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 12C/489/2015-49 zo dňa 3.11.2016, ktorým určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky a zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 772,- eur s úrokom z omeškania 8,05 % ročne od 22.1.2016 do zaplatenia., ale žiada súd, aby pri posudzovaní uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu medzi stranami sporu a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobkyne, ktorá sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že uzatvorila so žalovaným v rokoch 2010-2013 až 5 zmlúv, a teda mala viacnásobne možnosť oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami, napriek tomu tak neurobila a postupovala ľahostajne. Žalobkyňa nikdy neuviedla, že má finančné ťažkosti (ktoré ani nemajú žiaden súvis so záväzkovo - právnym vzťahom) a vzhľadom na túto skutočnosť jej bol úver poskytnutý viacnásobne. Niet pochýb o tom, že žalobkyňa je priemerným spotrebiteľom. Uvedenému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu priznaním finančného zadosťučinenia. S prihliadnutím na účel zákona a všeobecné princípy súkromného práva, priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Žalovaný má za to, že žalobkyňa bola poskytnutá dostatočná právna ochrana vydaním rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 12C/489/2015-49 zo dňa 3.11.2016. Preto, ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezodplatný a bezúročný, už bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ešte osobitným rozhodnutím, vzhľadom na ciele a účel, aký vyplýva z ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Žalovaný je ďalej toho názoru, že žalobkyňa žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Toto však nepredstavuje daný prípad. Za spornú považuje Žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa nijako relevantne neodôvodnila výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Žalovaný sa nijakým spôsobom na úkor žalobkyne neobohatil a preto záväzkovo - právny vzťah ani nemôže mať za následok nepriaznivú finančnú a zdravotnú situáciu žalobkyne. Žalovaný považuje rozsudok Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 12C/489/2015-49 zo dňa 3.11.2016 (určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky) za majúci dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu uplatnenú výšku finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojoľnom a arbitrárnom výklade práva“.

6. Súd prvej inštancie konštatuje, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12C/489/2015 žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva, pričom sa žalovaný dopustil pri tomto právnom vzťahu množstva závažných porušení spotrebiteľského práva, a pritom aj keď vo veci bolo právoplatne rozhodnuté, spochybňuje rozhodnutia súdov, aj keď bezdôvodné obohatenie žalobkyne zaplatil. Toto správanie žalovaného len potvrdzuje správnosť rozhodnutí súdov.

7. Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, súd prvej inštancie poukazuje na nález Ústavného súdu

Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

8. Súd prvej inštancie poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR zo dňa 17.2.2016 sp. zn. I. ÚS 548/2015, podľa ktorého zákaz bezdôvodného obohatenia patrí svojou povahou do kategórie základných a všeobecných princípov, na ktorých stojí od nepamäti celý kontinentálny právny poriadok. Základným zmyslom ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka je (aplikujúce uvedené na nároky vzniknuté z bezdôvodného obohatenia) predovšetkým účinná ochrana poškodeného, na úkor ktorého sa obohatila iná osoba.

9. S poukazom na vyššie uvedené s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

10. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd prvej inštancie prihliadol k tomu, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným úverovú zmluvu, v ktorej s ňou dohodol úžerný úrok. Svojím konaním sa na jej úkor obohatil o 772,- eur, ktoré by nikdy nebol žalovaný žalobkyňi dobrovoľne vydal, pokiaľ by sa tohto svojho nároku nebola domáhala v súdnom konaní. Žalovaný tak navyše postupoval ako nebanková spoločnosť napriek tomu, že mu muselo byť známe, akého porušenia spotrebiteľského práva sa voči žalobkyňi dopúšťa. Je nepredstaviteľné, aby akýkoľvek spotrebiteľ prejavil ochotu a súhlasil s takým úžerným úrokom, keby nebol k tomu donútený finančnou tiesňou a inými nepriaznivými životnými okolnosťami, ktoré spôsobili, že bol donútený prijať finančné prostriedky za takýchto nevýhodných podmienok. Pokiaľ sa teda žalobkyňa domáha primeraného finančného zadosťučinenia vo výške bezdôvodného obohatenia, ktorým sa žalovaný na jej úkor obohatil, súd ho považuje vzhľadom na okolnosti prípadu za primerané a jej nároku v celom rozsahu vyhovel.

11. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovení § 255 a § 262 CSP, podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12. Súd prvej inštancie ustalauje, že žalobkyňa mala vo veci plný úspech, a preto jej priznal voči žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania.

13. Proti tomuto rozsudku ako celku podal žalovaný včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

14. V predmetnom odvolaní uviedol, že ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné podľa žalovaného zohľadniť nielen úspešnosť toho, ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, kedy porušenie práva už nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia.

15. Žalovaný má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 12C/489/2015 s tým, že tento rozsudok podľa žalovaného má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považoval vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci požadovanú výšku finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojoľnom výklade práva.

16. Žalovaný mal za to, že konajúci súd je povinný na skutkový prípad aplikovať ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého výšku náhrady súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

17. Žalovaný má zároveň za to, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca podľa žalovaného neodôvodnil jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo právneho vzťahu medzi ním a žalovaným. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca ani nijakým spôsobom netvrdí a nepreukázal, že si žalovaný nesplnil svoju poučovaciu povinnosť voči žalobcovi. Žalovaný svojím podpisom prejavil svoj súhlas s tým, že bol osobitne poučený o jednotlivých náležitostiach zmluvy. Žalobca v konaní nepreukázal ani nevysvetlil v čom má primeranosť finančného zadosťučinenia spočívať. Podľa žalovaného musia byť zohľadnené všetky okolnosti prípadu, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad, teda či v tomto prípade žalobca utrpel nejakú morálnu ujmu, prípadne v akom rozsahu.

18. Podľa žalovaného priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práva by nebolo možné napraviť inak, napríklad v tom prípade, že by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Žalovaný mal za to, že ochrana spotrebiteľa bolo dovŕšená vydaním rozsudku Okresného súdu Bratislava IV (zrejme mal žalovaný na mysli Okresného súdu Prešov - poznámka odvolacieho súdu). Uvedeným postupom súd poskytol žalobcovi podľa žalovaného dostatočnú súdnu ochranu. Žalovanému teda nie je zrejme na základe akej skutočnosti si žalobca uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 700,- eur.

19. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že žalobca vo vyššie uvedenom konaní, v ktorom bolo rozhodnuté o žalobcovom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia netvrdil, že žalovaný mu spôsobil nejakú nemajetkovú ujmu. Žalobca taktiež netvrdil, že predmetný úver práve neuvedením chýbajúceho údajá bol pre neho neprijateľný. Preto, ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezodplatný a bezúročný, už podľa žalovaného bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ešte osobitným rozhodnutím vzhľadom na ciele a účel aký vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

20. Podľa žalovaného žalobca uzatvoril so žalovaným dokopy 14 zmlúv. Žalobca si zmluvu o všeobecné podmienky poskytnutia úveru neprečítal, hoci mal možnosť urobiť tak dokopy 14 krát. Žalobcovi už bolo viacnásobne priznané bezdôvodné obohatenie aj finančné zadosťučinenie, čím vznikol stav, kedy žalovaný poskytol žalobcovi úver a musel vrátiť vrátiť ľahostajnému dlžníkovi plnenie prevyšujúce dvojnásobok istiny. Žalobca v žalobe nijakým spôsobom neargumentoval v čom spočíva jeho nemajetková ujma.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie.

22. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

23. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

24. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

25. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

26. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

27. A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

28. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 3.11.2016 č.k. 12C/489/2015-49 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu Prešov č.k. 3Co/85/2017-90 zo dňa 3.10.2017 bola uložená povinnosť žalovanému vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 772,- eur spolu s príslušným úrokom z omeškania. Zároveň súd určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode XI je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Napokon súd priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému plný nárok na náhradu trov konania. Uvedené rozsudku nadobudli právoplatnosť dňa 2.11.2017.

29. Právoplatným ukončením konania vo veci 12C/489/2015 Okresného súdu Prešov bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenie práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

30. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení súd vychádza z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí takej intenzite. Aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci Okresného súdu Prešov č.k. 12C/489/2015, v ktorom spochybňoval dôvody žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, žalobkyňa bolo dlhodobo nedôvodne vystavená stavu právnej neistoty až do doby právoplatného skončenia odvolacieho konania vo veci 3Co/85/2017 Krajského súdu v Prešove, ktorý rovnako konštatoval bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného a neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý sa na úkor žalobkyne snažil bezdôvodne obohatiť o sumu 772,- eur. Bol to teda žalovaný, ktorý naformulovať neprijateľnú zmluvnú podmienku a bola to žalobkyňa, ktorá ako spotrebiteľ na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. a osobitnými predpismi. Základ nároku je teda daný.

31. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, vzal odvolací súd do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka, neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadnil aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek

jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pri tom na to, že vďaka žalobkyni vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvnú podmienku v totožnom, neprijateľnom znení. Je na mieste, aby spotrebiteľia poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a predišli tak vzniku bezdôvodných obohatení dodávateľov titulom plnenia z neplatného právneho úkonu.

32. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia toto závisí od úvahy súdu. Pri jeho určení sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané v prejednávanej veci je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 772,- eur, a to vzhľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práv žalobkyne ako spotrebiteľa, ktoré nemusí byť rovnakej numerickej výške ako ujma, ktorá hrozila. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme nad rámec uvedeného, bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snád ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom vyplývajúcich z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domáhala svojho práva, aby tam boli splnené všetky základne predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

33. Neobstojí ani odvolacia námietka žalovaného, že žalobkyňa konala ľahostajne. Odvolaciemu súdu sú z jeho činnosti známe obchodné praktiky žalovaného, jeho úverové zmluvy a zmluvné podmienky, a skutočnosť, že žalobkyňa ako slabšia zmluvná strana podpísala žalovaným predložené zmluvné formuláre obsahujúce neprijateľné zmluvné podmienky, nemôže v žiadnom prípade zbavovať žalovaného zodpovednosti.

34. V zmysle judikatúry súdov vrátane európskeho súdu nie je nevyhnutné, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.5.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku zo dňa 19.02.1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23.06.2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

35. Vecne správne výroku o priznaní finančného zadosťučinenia zodpovedá vecne správny výrok o nároku na náhradu trov konania. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

36. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

37. O trovách konania odvolacieho bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v konaní plný úspech, má nárok na plnú náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý v konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).